

Huvudman

Kristianstads kommun
kommun@kristianstad.se

Beslut

Datum 2026-06-03
Dnr SI 2026:731
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Slättängsskolan H1 i Kristianstads kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristianstads kommun att senast den **13 november 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar, anmäla behov av utredning för särskilt stöd och utreda behov av särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kristianstads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kristianstads kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. Rektorn ska under perioden 3 juni till 6 november 2026 dokumentera vilka elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar, vilka deras behov av extra anpassningar är samt vilka anpassningar de har fått. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § skollagen).

Anmäla behov av utredning för särskilt stöd

2. Se till att alla elever som, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, befaras inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas anmäls till rektorn. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många anmälningar som inkommit under perioden den 3 juni till och med den 6 november 2026 och vilket datum anmälan gjorts för respektive elev. Dokumentationen ska ges in i samband med redovisningen av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Utreda behov av särskilt stöd

3. Se till att en utredning om behov av särskilt stöd startas för varje sådan anmälan som inkommer till rektorn eller den rektorn har delegerat det till. Rektorn ska dokumentera vilket datum en utredning har startats för respektive elev för de anmälningar som inkommit mellan den 3 juni och 6 november 2026. Därutöver ska rektorn, avseende de anmälningar som inkommit fram till den 3 juni 2026 och där utredning ännu inte har påbörjats, dokumentera vilket datum utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Kristianstads kommun en anmärkning avseende brister rörande extra studietid. Kristianstads kommun ska senast den **13 november 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser åtgärdsprogram och språkval.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:731) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2026 inlett en tillsyn av Slättängsskolan H1 i Kristianstads kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Slättängsskolan H1 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och utredning av särskilt stöd, extra studietid, åtgärdsprogram samt språkval.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsbesök den 12 och 13 maj 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram och tillhörande utredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och utredning av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Flera lärare säger att de inte har förutsättningar att alltid ge alla elever de extra anpassningar eleverna behöver och att det är svårt att hålla koll på många anpassningar. Flera lärare säger att de har svårt att ge extra anpassningar i form av muntligt stöd och igångsättning till de elever som behöver det. En lärare säger att det är svårt att möta behovet av elever som

behöver göra muntliga kompletteringar om det inte finns någon tillgänglig personal utöver läraren, och då kan eleverna få vänta till ett senare tillfälle även om de förberett sig. En annan lärare säger att det ibland saknas utrymmen att sitta enskilt vid läsning för elever som behöver det.

Representanter för elevhälsan uppger att alla elever inte får de extra anpassningar de behöver och ger exempel på att alla lärare inte ger anpassat material till elever som behöver det, eller möjligheter till andra sätt att visa sina kunskaper än genom skriftliga prov. Representanterna säger att det är många elever som är underkända i exempelvis musik, textilslöjd och hemkunskap och säger att det beror på att eleverna inte får de extra anpassningar som de behöver. Representanterna tillägger att de praktiskestetiska ämnena utmärker sig, men säger att det även gäller för andra ämnen. I två av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anges utöver särskilda stöd-insatser även skrivelser om extra anpassningar, så som "det är mycket viktigt att [eleven] får den extra anpassning hen har i alla ämnen: att få göra prov muntligt". När Skolinspektionens utredare frågar varför sådana skrivelser inkluderats i åtgärdsprogram säger representanter för elevhälsan att det beror på att de noterat att alla elever inte får de extra anpassningar som de behöver och att de därför poängterar det extra i vissa åtgärdsprogram.

Rektorn berättar i intervju att lärarna har ambitionen att genomföra extra anpassningar och att de själv dokumenterar de extra anpassningar som de gör i sina ämnen. Rektorn säger att hen säkerställer att eleverna ges extra anpassningar genom att det lyfts vid konferenser och att hen tar upp att lärarna ska se över de extra anpassningarna och hur de fungerar i samband med utvecklingssamtal. Rektorn uppger dock att hen har fått signaler om att någon elev som behöver få anpassat material inte fått det. Rektorn säger att hen då först behövt kontrollera att materialet finns att tillgå och att hen därefter fört en dialog med enskilda undervisande lärare som inte gett elever tillgång till det material de behöver. Rektorn säger att det är en pågående process för att alla lärare ska ge tillgång till anpassat material och ge de extra anpassningar som eleverna behöver.

Anmäla behov av utredning för särskilt stöd

Några lärare säger att de inte vet vad de ska göra om de har använt sig av extra anpassningar men fortfarande befarar att eleven inte kommer nå målen. De säger att de varken fått någon kunskap eller utbildning i hur eller när de ska anmäla behov av utredning för särskilt stöd och att de helt saknar information om det. En lärare säger att hen frågat mentorerna om hjälp, men säger att de inte heller vet. En annan lärare uttrycker att hen har gett upp och inte längre gör några anmälningar. Läraren uppger att hen tidigare anmält flera elever om och om igen, men att hen fått till svar att det inte finns resurser och att anmälningarna prioriterats bort. Hen säger vidare att hen på grund av den bristande återkopplingen från elevhälsan

gett upp och att hen försöker hjälpa eleverna på andra sätt, istället för att göra anmälningar. Representanter för elevhälsan säger att det saknas rutiner på skolan vilket gör att extra anpassningar pågår över tid utan systematisk uppföljning. De säger vidare att de får in anmälningar från lärare, men inte alltid. Representanterna uppger att de vid en mitterminsbedömning gick igenom varje elev på skolan och att de då såg att det fanns flera elever som hade fått F i ämnen men som inte hade anmälts för behov av utredning av särskilt stöd. Rektorn uppger att hen upplever att lärare gör anmälningar, men att det behöver bli bättre och att det behövs en ny rutin. Rektorn säger vidare att det finns elever som inte är anmälda om man ser till elevers resultat i samtliga ämnen, men att de har valt att fokusera på de elever som inte är behöriga till gymnasiet, och att de har säkerställt att alla de eleverna har anmälts.

Starta utredning för behov av särskilt stöd

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av en sammanställning över inkomna anmälningar för behov av utredning av särskilt stöd. För flera elever anges att det inkommit en anmälan, men det saknas utifrån sammanställningen information om en utredning för behov av särskilt stöd startats.

Lärare säger att de fått viss återkoppling efter att de gjort en anmälan om behov av utredning för särskilt stöd, men att de hade behövt mer. En lärare säger att hen i vissa fall gällande elever i årskurs 9 fått tillbaka anmälan utan att det gjorts någon utredning och säger att hen som återkoppling fått till sig att det inte är lönt och att det inte finns möjlighet till insatser.

En representant för elevhälsan uppger att det för sex elever i den sammanställning som lämnats till Skolinspektionen har inkommit anmälningar som de sedan inte startat utredningar för. Av sammanställningen framgår att anmälningarna inkommit mellan april 2025 och januari 2026. Representanten säger att de borde startat utredningar, men säger att de inte hunnit. Rektorn bekräftar att de inte ligger i fas med att starta utredningar för alla inkomna anmälningar. Rektorn säger vidare att flera elever i årskurs 9 uppmärksammats först under höstterminen men att eleverna inte haft betyg i årskurs 7 eller 8 och borde varit anmälda redan sedan tidigare.

Rättslig reglering

Om det bland annat inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Om det fortsatt kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta

anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Utredningen visar att flera lärare upplever svårigheter i förutsättningarna att ge extra anpassningar, men även att representanter för elevhälsan och rektorn uppmärksammat att extra anpassningar i flera fall uteblir. Även om rektorn säger att det är en pågående process att få alla lärare att möta elevernas behov av extra anpassningar bedömer Skolinspektionen att det alltjämt är visat att alla elever utifrån en nulägesbild inte får de extra anpassningar som de behöver. Detta är en brist.

Anmäla behov av utredning för särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med att anmäla behov av utredning för särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att det finns lärare som inte anmäler behov av utredning för särskilt stöd, antingen med hänvisning till att de inte fått någon information eller kunskap om det, eller för att de gett upp utifrån att återkopplingen från elevhälsan varit otillräcklig. Att lärare inte anmäler behov av utredning för särskilt stöd när extra anpassningar inte är tillräckligt är en brist.

Starta utredning för behov av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer även att det finns brister i skolans arbete med att starta utredningar för behov av särskilt stöd. Skolinspektionens utredning visar att det, i vart fall avseende sex elever, inkommit anmälningar om behov av utredning för särskilt stöd som det inte har startats utredning för. Av skollagen följer att rektorn ska se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Att det inte startats utredning för de inkomna anmälningarna utgör därmed en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kristianstads kommuns verksamhet vid Slättängsskolan H1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och utredning av särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Kristianstads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Extra studietid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn har i informationsinhämtningen inför tillsynsbesöket uppgett att skolan erbjuder extra studietid vid två tillfällen à 60 minuter varje vecka i direkt anslutning till undervisningen på onsdagar och fredagar, vilket bekräftas av lärare i intervju. Lärare uppger dock att elever som läser albanska, turkiska och polska som modersmål inte kan gå på ett av tillfällena för extra studietid eftersom de har modersmålsundervisning under samma tid. De säger att det har varit så under hela innevarande läsår men att det inte varit så tidigare och att det inte heller ska vara så framöver. Rektorn bekräftar lärarnas uppgifter och säger att den överlappande modersmålsundervisningen beror på en kommunikationsbrist och att det blev mycket som krockade när de lade ut schema för modersmålsundervisning. Rektorn säger att de flyttade om vissa tider för modersmålsundervisningen men inte alla tider. De valde att behålla modersmålsundervisningen under samma tid som extra studietid för vissa elever.

Rättslig reglering

Elever i årskurs 4–9 ska erbjudas att frivilligt delta i undervisning i form av extra studietid. Erbjudandet ska omfatta minst två timmar per vecka. Undervisningen ska anordnas under eller i direkt anslutning till skoldagen vid den skolenhet eleven tillhör (10 kap. 5 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans anordnande av extra studietid. Utredningen visar att alla elever inte har möjlighet att delta i två timmar extra studietid per vecka eftersom modersmålsundervisning i albanska, turkiska och polska är schemalagt under samma tid. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Kristianstads kommuns verksamhet vid Slättängsskolan H1 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra studietid. Utredningen visar att de elever som har modersmålsundervisning i albanska,

polska och turkiska saknar reella möjligheter att delta på extra studietid på det sätt som författningarna föreskriver. Utredningen visar dock att personal och rektor på skolan har uppmärksammat detta och att de planerar för att det inte ska schemaläggas på samma sätt framöver. Det finns inget i utredningen som visar på att det finns brister i skolans erbjudande om extra studietid för skolans övriga elever som inte får undervisning i dessa tre modersmål. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Kristianstads kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynsbesöket tagit del av 14 åtgärdsprogram och tillhörande utredningar. Av åtgärdsprogrammen framgår bland annat elevens behov av särskilt stöd, vem som är ansvarig för åtgärderna samt tid för utvärdering och uppföljning. Det framgår även att elever och vårdnadshavare getts möjlighet att delta i utarbetandet av åtgärdsprogrammet och beslutet innehåller en överklagandehänvisning.

Rektorn har i informationsinhämtningen infört tillsynsbesöket angett att det finns 24 aktiva åtgärdsprogram på skolan. Av dessa innefattar 20 beslut om anpassad studiegång och 14 beslut om särskild undervisningsgrupp. Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn säger att det efter en utredning om behov av särskilt stöd alltid följer ett beslut om att antingen upprätta åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram. De säger vidare att de elever som har åtgärdsprogram får det stöd som anges i deras åtgärdsprogram och att åtgärderna även speglar elevernas behov. Representanter för elevhälsan och rektorn tillägger att det är många elever i årskurs 9 som har anpassad studiegång som beslutad stödåtgärd och att det är rätt åtgärd utifrån rådande situation för att de ska nå behörighet till gymnasiet. De säger dock att om eleverna hade fått stöd i tidigare årskurser hade vissa troligtvis inte behövt den typen av ingripande åtgärder. Rektorn uppger att de tagit hjälp av skolans studie- och yrkesvägledare för att inte anpassa bort ämnen som skulle medföra att eleverna inte kommer in på vissa utbildningar och de har utgått från vad eleverna vill göra framåt.

Rättslig reglering

För elev som ska ges särskilt stöd ska åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Det ska även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogram beslutas av rektorn eller den rektorn delegerat det till. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i särskild undervisningsgrupp eller i form av anpassad studiegång. Om en utredning om särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Det särskilda stödet ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Om det finns särskilda skäl får ett beslut om särskilt stöd innebära att stödet får ges enskilt eller i en särskild undervisningsgrupp. Om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar får ett beslut om särskilt stöd innefatta anpassad studiegång. Den anpassade studiegången ska utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning (3 kap. 10–12 §§ skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens bedömer att åtgärdsprogrammen på skolan uppfyller de krav som författningarna föreskriver och att de åtgärder som anges också speglar elevernas behov. Skolinspektionens utredning visar visserligen att det är många elever som har anpassad studiegång som beslutad åtgärd och representanter för elevhälsan och rektorn säger att eleverna troligtvis inte hade behövt den typen av ingripande åtgärd om de hade fått stöd i tidigare årskurser. Att elever inte fått stöd är allvarligt och Skolinspektionen bedömer brister i arbetet med särskilt stöd ovan i detta beslut. Avseende beslut om anpassad studiegång bedömer Skolinspektionen dock att skolan, vid tidpunkten för tillsynen, inte fattat beslut om anpassad studiegång på felaktiga grunder.

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens inlämnade handlingar inför tillsynen samt av intervjuer framkommer att skolan erbjuder tyska och spanska som språkval. Elever kan även välja förstärkt engelska eller förstärkt svenska/svenska som andraspråk.

Elever i årskurs 7 och 8 säger att de inte läser svenska och engelska i kombination, utan säger att de är i olika grupper och att man får extra hjälp i det ämne man valt. Elever i årskurs 9 säger att de arbetar med uppgifter i både svenska och engelska under lektionerna. Lärare och rektorn uppger att

uppdelningen inom årskurserna skiljer sig åt, men att eleverna väljer antingen förstärkt engelska eller förstärkt svenska när de gör sina val inför språkvalet. Rektorn uppger vidare att det framöver ska vara uppdelade grupper mellan de elever som läser svenska och de som läser engelska.

Rättslig reglering

Varje elev ska erbjudas moderna språk inom ramen för språkval (10 kap. 4 § andra stycket skollagen).

Huvudmannen ska erbjuda språkval i minst två av språken franska, spanska och tyska. En elev kan istället för något av språken välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska eller teckenspråk (9 kap. 5 och 6 §§ skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Kristianstads kommun har brutit mot bestämmelserna när det gäller språkval.

X Carolin Levinsson

Beslutsfattare
Signerat av: Carolin Levinsson

X Jonna Johansson

Föredragande
Signerat av: Jonna Johansson

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Therése Mineur medverkat.